

Het onwaarschijnlijke verhaal van de wapenhandelaar Carlos Cardoen en zijn West-Vlaamse wortels (deel 1)

Date : 26 september 2020

Nog één keer wil hij terugkeren naar Beselare, een deelgemeente van Zonnebeke in de West-Vlaamse Westhoek. Daar liggen de wortels van de nu 78-jarige Carlos Cardoen. Ooit een notoir en berucht wapenhandelaar die moordwapens leverde aan Irak en haar dictator Saddam Hoessein, nu één van de grootste wijnhandelaren en culturele mecenasen van Chili. Maar een internationaal aanhoudingsbevel van de VS houden hem voorlopig nog binnen de Chileense landgrenzen. Vorig maand viel een belangrijke uitspraak in de juridische strijd van Carlos Cardoen. Het Chileense Hooggerechtshof bevestigde de Chileense weigering om de uitgeweken West-Vlaming uit te leveren aan de VS. Heel misschien ziet Cardoen ooit nog de West-Vlaamse grond terug.

Grootvader Cardoen startte als uitgeweken West-Vlaming in de vorige eeuw een kleine metaalatelier op in het Chileense Santa Cruz. Later bouwde vader Cardoen de atelier uit tot een kleine productie-eenheid van landbouwmachines. De jonge Carlos groeide op in de Colchagua-vallei. Later ging hij studeren dank zij een studiebeurs aan de universiteit van Utah in Salt Lake City, waar hij zijn doctoraat in engineering behaalde. Daarna keerde hij terug naar Chili om er mijnbouwexplosieven te produceren in het familiaal bedrijf. Wanneer het Chileense leger hem vroeg om in plaats daarvan bommen te maken, deed hij dat. Hij beschouwde het als zijn plicht. Als het hem uiteindelijk nog rijk zou maken, des te beter.

In 1980 was het bedrijf van Cardoen, Industrias Cardoen, een van de grootste Chileense defensiebedrijven, vooral dankzij Chileense militaire contracten. Sommige Chilenen vereerden Cardoen als een patriot omdat hij de defensie van het land had versterkt en de afhankelijkheid van buitenlandse wapenproducenten zoals de Verenigde Staten had verbroken. In het begin van de jaren 80 koos Industrias Cardoen voor internationale expansie. De oorlog tussen Iran en Irak bood kansen. Het regime van Pinochet stond Chileense wapenfabrikanten toe om te exporteren naar de meeste landen die geen burens en geen communisten waren. Irak was geen van beide. *(Lees verder onder de foto)*

In 1984 had Industrias Cardoen een goedkoop maar verwoestend wapen

ontwikkeld dat een wreedaardige bestseller zou worden. De Cardoen-clusterbom woog 500 pond en had de vorm van een lange bus. Hij werd gedropt uit een vliegtuig. Net boven de grond opende de bom zich, als een schelp in de lucht en verspreidde 240 bommen ter grootte van een blikje frisdrank over een gebied ter grootte van verschillende voetbalvelden, waarbij alles in de zone werd verpulverd. Van 1984 tot 1988 verkocht Industrias Cardoen voor meer dan 200 miljoen dollar aan wapens aan Irak. De VS gedoogde de wapenhandel zolang Irak zich tegen Iran keerde.

In augustus 1990 keerde het tij echter. Irak viel Koeweit binnen en Cardoen's wereld begon op zijn kop te staan. De Verenigde Naties vaardigden onmiddellijk een handelsboycot uit tegen Irak. Wanneer Amerikaanse en Britse vliegtuigen Irak in januari 1991 begonnen te bombarderen, bevond Cardoen zich aan de verkeerde kant van het conflict. Zijn wapenfabrieken in Irak behoorden tot de doelwitten en zijn clusterbommen werden door de Irakezen gebruikt tegen de NAVO-coalitie. Deskundigen op het gebied van wapenproliferatie vroegen zich af hoe Irak ooit aan dergelijke dodelijke wapens had kunnen komen. *(Lees verder onder de foto)*

Op 26 mei 1993 werden Cardoen en een aantal bedrijven aangeklaagd voor strafrechtelijke vervolging bij de federale rechtbank in Miami. Ze werden er van beticht illegaal zirkonium te hebben geëxporteerd, een metaal noodzakelijk voor de productie van de clusterbommen. Via Interpol werd een internationaal aanhoudingsbevel, een zogenaamde *red alert* uitgevaardigd voor de arrestatie van Cardoen. In 1997 plaatste de Amerikaanse douane zijn foto op een *most wanted list* en loofde een beloning van 500.000 dollar uit voor informatie over zijn verblijfplaats. In 2013 had Cardoen een interview met de West-Vlaamse journalist Karel Cambien. Het is ook Cambien die nu het nieuws brengt over de uitwijzing en wel op de website 'madeinwestvlaanderen'. "Vroeger was ik in *dirty business*, iedereen maakt vergissingen in zijn leven, nu ben ik wat gelukkig dat ik al die jaren in andere zaken actief kan zijn." zo zei Cardoen in 2013. De man houdt vol dat hij slachtoffer is van een Amerikaanse complot. Hij is de zondebok die de Amerikaanse defensie nodig had om zich te kunnen keren tegen Saddam Hoessein.

Morgen, deel 2: Carlos Cardoen, wijnhandelaar, vastgoedinvesteerder en mecenas van vijf musea